

BÄSTA LIVSPÅTÄN
Region Halland

**Små barn,
Stora vuxna,**

Små vuxna,
Stora barn.

BÄSTA LIVSPÅTÄN
Region Halland

Vem ska trösta Knyttet –
när Knyttets mamma är sjuk?

BÄSTA LIVSPÅTÄN
Region Halland

Vart ska jag vända mig? **Måste jag berätta för föräldrarna?** Tänk om jag har fel? Borde inte skolan agera istället? *Kan det här vara misshandel? Har jag anmälningsplikt? Får jag bryta sekretessen? Tänk om föräldrarna blir arga?* Men vad kan socialtjänsten göra? **Måste jag ha bevis? Sviker jag barnet?**

Ska jag kontakta polisen? **Vad händer sen?** Måste jag vittna? **Vad har soc för telefonnummer? Kan de anmäla mig om jag har fel?** Alla föräldrar kan väl brista ibland? **Vad vet jag egentligen? Hur vet jag att inte barnet ljuger?**

Kan det finnas en naturlig förklaring? Vad ska jag säga till barnet? Måste jag vittna i rätten? Ska min chef godkänna anmälan? Vad händer om jag inte anmäler? Finns det nån blankett? Har jag rätt att lägga mig i? Ett slag är väl inte hela världen?

BÄSTA LIVSPÅTÄN
Region Halland

6 kapitlet, Vårnadstvister

En förälder kan enligt lagen aldrig tvingas till umgänge. Föräldern har rätt till umgänge, men blir inte skyldig till det. En förälder kan lämna återbud en timme innan eller inte alls dyka upp utan att det blir några påföljder för föräldern.

Däremot kan barn som visar motvilja till umgänge hämtas av polis.

BÄSTA LIVSPÅTÄN
Region Halland

Perspektivval

- Barnperspektivet står ibland i motsatsförhållande till ett vuxenperspektiv. De vuxna får bästa möjliga stöd genom socialtjänsten vilket ligger också i barnets intresse.
- Vid en intressekonflikt mellan barnet och de vuxna **måste dock barnets intresse ha företräde.** (Nytt tillägg 2010 i HSL 2g § och LYHS 2 kap, 1a§; Allmänna Barnhuset, 2010)

BÄSTA LIVSPÅTÄN
Region Halland

Dagens system för att skydda barnen har stora brister

- Underrapportering (Tingberg B. Gilbert R. Jansson S. Cocozza M.)
- 1570 anmälningar, 41% ledde inte till vidare utredning.
- 11 anmälningar kom från BVC-personalen.
- Slutsats: Hela skyddssystemet behöver ses över och organiseras om. (Cocozza M. The parenting of society. A study of child protection in Sweden- From report to support. Thesis 2007).

 Region Halland

Anmälningsskyldighet enligt lagen

- Anmälan om missförhållanden enligt 14 kap. 1§ socialtjänstlagen (2001:453).
- Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) 2f § andra stycket.
- Nytt tillägg i HSL 2g § och LYHS 2 kap, 1a§.
- Tandvårdslagen (1985:125), 3§ fjärde stycket.
- Allmänna råd från Socialstyrelsen 1991:8. Hälsoundersökningar inom BHV.
- Barnkonventionen, artikel 3.

 Region Halland

Utsatta barn-konsekvenser

- Meta-analys, 16 epidemiologiska studier, 24 000 individer, lång gående konsekvenser för utsatta barn (vanvård, misshandel) och ökad sig. risk för att utveckla depression i vuxenlivet. *Nanni (2011) Am. J Psychiatry*

 Region Halland

Vad är en anmälan?

Alla uppgifter som kommer till socialnämndens kännedom om att ett barn kan befara fara illa bör ses som en anmälan. Den myndighet eller den person som har gjort en anmälan kan inte återta den.

SOSFS 2003:16

 Region Halland

Information till föräldrarna

Det är som regel lämpligt att den som gör en anmälan enligt 14 kap. 1§ andra eller tredje stycket socialtjänstlagen själv informerar vårdnadshavaren om varför en anmälan görs.

SOSFS 2003:16

 Region Halland

Anmälningsskyldigheten

- Det är socialnämndens ansvar att hjälpa barn när vårdnadshavaren sviktar i sina uppgifter.
- Men, för att kunna fullgöra sin uppgift är socialnämnden beroende av den information från dem som kommer i kontakt med barn och unga!

 Region Halland

Tänk om misstankarna är obefogade?

- ”Misstankarna behöver inte vara bekräftade.” Bevisbördan ligger inte hos anmälaren.
- Barn utvecklas snabbt. Att ”vänta och se” och låta tiden gå innan stödinsatser sätts in innebär kanske att barnet hamnar ohjälpligt efter i sin utveckling eller att situationen blir allvarigare.

 Andelen barn med särskilda behov ökar. Vilka barn är det vi pratar om?

- Barn som försummas,
- Barn till svårt deprimerade föräldrar,
- Barn till psykiskt sjuka föräldrar,
- Barn till missbrukare,
- Barn till misshandlande och misshandlare,
- Barn till funktionsnedsatta föräldrar,
- Barn till utvecklingsstörda,
- Barn som utsatts för fysisk eller psykisk misshandel och sexuella övergrepp.

 Försummelse

- att få kärlek och omsorg
- att hon/han blir sedd och hörd och bekräftad
- att hon/han blir respekterad
- adekvat nutrition, årstidsanpassad klädsel, hygien
- trygghet och uppsikt
- stimulans
- att lära sig nya saker, skolgång
- hälsovård (somatisk, mental, dental)

 Svårigheter

- Sekretess brukar ses som ett hinder,
- Revirtänkande,
- Bristande kunskap,
- Avgränsningar – oklara avgränsningar,
- Olika synsätt,
- Otillräckligt med tid,
- Täta omorganisationer
- Samarbete förutsätter ett visst mått av personkontinuitet och att det finns fasta rutiner

 Fysisk misshandel eller olycksfall??

- Skadorna på de minsta är i övervägande fall beroende på de vuxnas beteende.
- Skadeplatserna är i första hand sovrummet därefter köket, trappan, badrummet.

 • Fallskadorna är de stora skadeorsakerna.

- Slag/stöt i kontakt med någon annan person eller djur: luxationer orsakade av någon dragit eller belastat småbarnens alltför svaga leder.

 Andra diagnoser

- Baby Shaken Syndrome
- FAS
- Medical child abuse (Münchausen by Proxy)

Baby Shaken Syndrome

- Uppskattningsvis utsätts drygt 100 barn under ett år för våld varje år i Sverige
- Ca hälften av dessa utsätts för skakvåld
- SBU kommer ut med en sammanställning (Ht 2016)

